

Svahken Sjite

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ståle Sørensen, 62 55 11 70

Tillatelse til skadefellingsforsøk på en ulv i deler av Engerdal kommune

Vi viser til skriftlig søknad om fellingstillatelse på en ulv fra Elgå reinbeitedistrikt v/Jon Anders Mortensson den 16.11.2020, samt muntlig søknad om forlengelse av 23.11.

Bakgrunn

Statens naturoppsyn har den 15.11. dokumentert rein tatt av ulv i Elgå beitedistrikt. Skaden stammer fra 13.-14. november 2020. Det har i flere perioder fra sensommeren og høsten blitt påvist aktivitet av ulv i beiteområdet, og det er i perioden fra 10.9 dokumentert fem skader forårsaket av ulv.

Det kommunale fellingslaget hadde et aktivt forsøk på skadefelling av ulven den 21.11. Forsøket lyktes ikke, men fellingslaget kunne fastslås at dyret fortsatt oppholder seg i området.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Rovviltnemnda for region 5 har for 2020/21 vedtatt en betinget skadefellingskvote på 8 ulv. Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og rovviltforskriften §§ 6 og 9.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling

- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge, det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapporten «Bestandsovervåking av ulv vinteren 2019-2020 – Rapport 1 2020».

“Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i region 5 sin inndeling av regionen i forvaltningsområder, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor grønt område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sør-samisk tamreindrift, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c foreligger det så langt et begrenset skadeomfang. Det er ca. 3000 tamrein på beite i området, med et stort antall kalver. Skadepotensialet vil være stort dersom en ulv fortsatt skal ha tilhold her.

Fylkesmannen anser det heller ikke som hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre effektive forebyggende tiltak, som for eksempel å holde et så stort antall dyr tilbake fra utmarksbeite, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotensialet i nær framtid, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven.

Etter instruks fra Miljødirektoratet 21. mai 2018 skal Fylkesmannen ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Fylkesmannen ber om at fellingslaget skal samle inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. SNO samler også inn prøver til DNA-analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid med skadedokumentasjon. Det har blitt sendt inn møkkprøver fra området. Det er gjennom sesongen påvist DNA fra to ulike individer i området. Ingen av disse er genetisk verdifulle individer. Med bakgrunn i DNA-analyser og dokumenterte observasjoner på at ulv har vært i reinbeitedistriktet jevnlig gjennom

barmarkssesongen, vurderer Fylkesmannen det som sannsynlig at skadegjører fortsatt oppholder seg i området, og at de ferske sporene stammer fra et av de to påviste individene i området.

Fylkesmannen viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Fylkesmannen anser at det kan være hensiktsmessig å benytte slik hund under dette fellingsforsøket. Løs på drevet halsende hund kan bidra til et mer effektivt fellingsforsøk, raskere uttak av ulven og derved hindre skader på beitedyr. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Det er en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekketid. Fylkesmannen understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket. Siden fellingsområdet i dette tilfellet er i et område for tamrein er det særlig viktig at fellingslaget samrår seg med reinbeitebrukerne før det eventuelt slippes hund.

I e-post av 16.9. ber Elgå reinbeitedistrikt om at det må vurderes om elgjegere som jakter innenfor Svahken sijtes beiteområder skal inkluderes i fellingslaget dersom ulven(e) ikke blir tatt ut før elgjakten begynner. Fylkesmannen har dialog med Elgå reinbeitedistrikt om den praktiske håndteringen av en slik løsning. Fylkesmannen godkjenner at deltakere elgjaktlag som signerer avtale kan delta på skadefellingsforsøket.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene til Elgå reinbeitedistrikt, gir Fylkesmannen tillatelse til skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Alvdal kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **23.11.2020 kl. 12:00 til 30.11.2020 kl. 18:00.**
2. Fellingsområdet er avgrenset til å gjelde beiteområdene til Elgå reinbeitedistrikt, videre området som er avgrenset av fv. 26 fra Femundsenden til Isterfossen og fv 217 fra Isterfossen til Sølénstua, videre langs fv 2208 fra Sølénstua til Engerdalssætra, deretter videre i en rett linje til Østerhogna og videre langs riksgrensen i øst.
3. Alvdal kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. I tillegg til personer på det ordinære kommunale skadefellingslaget godkjenner Fylkesmannen at deltakere elgjaktlag som signerer avtale kan delta på skadefellingsforsøket. Samme vilkår som gjelder for deltakere på kommunale skadefellingslag vil da også gjelde for disse.

4. Hvis det blir endringer i mannskapet, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
5. I henhold til rowiltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Da det gjenstår midler fra tidligere fellingsforsøk, skal disse brukes før det tildeles nye midler. Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt og beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Ordningen kan heller ikke brukes til kompensasjon til kommunene for utgifter i forbindelse med administrasjon av skadefellingslagene. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen. Kommunene skal også beregne feriepengene og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.
6. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes er det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljovedtak.no, se også vedlagte veiledning for rapportering.

Fellingsleder skal rapportere til Fylkesmannen om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende, er det ikke behov for egen rapportering til Fylkesmannen om ressursbruk.
7. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
8. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
9. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
10. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv påskytes uten felling/skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rowiltforskriften § 17.
11. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal**

Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart. Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.

12. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
13. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
14. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - Hunden(e) skal ha gps-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
 - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
 - Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
 - Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
 - Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Fylkesmannen. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler
15. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i Futteral, bag eller veske.
 - Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
 - Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
 - Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.
16. Fylkesmannen gir etter § 9 i rovviltforskriften tillatelse til bruk av snøscooter/ATV for utkjøring av mannskap og grovlokalisering av ulv (innringing for utsjekk av inn- og utspor). Det er ikke tillatt å benytte snøscooter/ATV til forfølgelse/jaging, direkte jakt på og avliving av ulv. Bruk av snøscooter/ATV i utmark og snødekt mark krever også egen tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven, og områdestyret i verneområder. Deltakere i fellingslaget må rette seg etter de vilkår som blir stilt fra kommunen og fra forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyret) for berørte verneområder

Dersom ulv felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.

Dersom en ulv påskytes uten felling skal det gis melding til Fylkesmannen og politiet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Benedicte Broderstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fellingsleder

Engerdal kommune Engerdalsveien 1794 2440 ENGERDAL

Fellingsleder